

Opiaten

Doel

Het op eenduidige manier omgaan met aanvullen in anesthesiekarren, aanvraag, controle en registratie van opiaten zodat voldaan wordt aan de wettelijke eisen.

Toepassingsgebied:

Behandeldkamers Z 69 en Z 70

Bevoegden:

Anesthesioloog, Anesthesie assistent, Tandarts, Tandarts assistent, Coördinerend assistent

Bevoegdheden

Aanvraag en registratie opiaten	1	2	3	4	5
Opiaten ontvangen en tekenen voor ontvangst	X	X			X
Opiatrecept voorschrijven en tekenen	X				
Bestellen van opiaten	X	X			X
Klaarmaken opiaat	X	X			
Controleren juiste opiaat/juiste dosering/juiste patiënt	X	X	X	X	
Toedienen opiaat	X	X			
Registreren opiaat	X	X			
Controleparaaf registratie	X	X			

1 = Anesthesioloog

2 = Anesthesie assistent

3 = Tandarts

4 = Tandarts assistent

5 = Coördinerend assistent

Beheer opiatenkist en sleutel

- Opiatenkluis staat in de medicatiekast op behandelkamer Z 70;
- Sleutel van de opiatenkluis ligt in de sleutellocker in de rolkast op behandelkamer Z 70;
- Sleutel van de medicatiekast is in bezit van alle anesthesiologen en anesthesiemedewerkers;
- Na gebruik van de sleutel wordt de opiatenkist weer afgesloten. Sleutels worden op de juiste plaats teruggelegd.

Dag beheer opiaten

- Opiaten worden klaargemaakt op de anesthesiekar op behandelkamer Z 69 door de anesthesie medewerker of anesthesioloog;
- De opiatenkluis wordt daarna afgesloten;
- Opiaten verbruik wordt genoteerd op de opiaten controlelijsten die zich in de opiaat dozen bevinden;
- Bij beëindigen van de behandel procedure gaan de resterende niet gebruikte ampullen opiaten weer terug in de opiatenkist. Kist wordt afgesloten in de beademingsmachine terug gelegd.
- Spuiten met restant opiaten worden weggegooid in de gele afgesloten naaldenbak.

Distributie van opiaten

Geneesmiddelen zoals Remifentanyl, Sufenta, Dipidolor, Cocaïne, Oxycodon en Oxynorm, behoren tot de groep van verdoovende middelen. Deze geneesmiddelen heten opiaten. Op deze middelen is de Opiumwet van toepassing. Dit houdt in dat het voorschrijven, bestellen, opslaan en toedienen van deze middelen moet voldoen aan de eisen van de Opiumwet.

1 Algemeen

- Er mag slechts één sleutel van de opiatenkist in gebruik zijn;
- Reserve sleutel is in beheer van de coördinerend assistent;
- De opiatenkist wordt telkens, nadat men er opiaten uit heeft gehaald, afgesloten;
- De sleutel wordt daarna altijd weer teruggelegd in de sleutellocker in de rolkast van de behandelkamer Z 70;
- De verantwoordelijke personen zijn verplicht om elk opiaat dat uit de voorraad wordt gehaald, op de bijbehorende ondersteunend document, de opiaat registratielijst, te registreren;
- Indien de op de opiatenkaart vermelde voorraad afwijkt van de werkelijke voorraad dient de apotheek te worden gewaarschuwd. (Zie 6.)

2 Bestellen van opiaten

- Wanneer een opiaat voor een patiënt wordt voorgeschreven of bij een wijziging van lopende medicatie, dient de arts een medicatieopdracht uit te schrijven;
- Wanneer het opiaat ook geleverd moet worden, dient de arts tevens een origineel opiaatrecept uit te schrijven;
- Op een opiatenrecept mag slechts één geneesmiddel worden voorgeschreven. De voorschrijver dient het opiatenrecept met inkt uit te schrijven en te voorzien van zijn volledige handtekening. Het recept moet de volgende gegevens bevatten:
 - de naam en voorletters van de voorschrijver;
 - de datum van uitschrijven recept;
 - de naam van het middel, de sterkte en de hoeveelheid voluit in letters uitgeschreven; - de naam en voorletters van de patiënt;
 - een duidelijke omschrijving van de wijze van gebruik, waaronder maximaal per 24 h.
- Wanneer het opiaat opnieuw geleverd moet worden, dient de arts alleen een opiatenrecept uit te schrijven;
- Het opiatenrecept wordt eerst naar de apotheek gemaild/gefaxt/ gebracht, waarna het originele opiatenrecept bewaard wordt, ter inzage voor de toeziend houdend apotheek.
- Buiten kantooruren na overleg met de arts dient de verantwoordelijke medewerker de dienstdoende apotheker te bellen en vervolgens het opiatenrecept te mailen/faxen naar de apotheek. Bij afwezigheid van een arts op locatie, dient op het recept te staan: i.o.m. en met de naam van de arts en dient de arts zo snel mogelijk het recept te ondertekenen. Hierna wordt het ondertekende recept naar de apotheker gestuurd.

3 Ontvangen van opiaten

- De opiaten worden door de toeziend houdend apotheek geleverd in een afgesloten geneesmiddelenbak begeleid door een pakbon;
- Bij ontvangst van de opiaten wordt de levering gecontroleerd aan de hand van de pakbon door de coördinerend assistent;

- De pakbon wordt na controle en akkoord getekend en in de desbetreffende opiaten dozen toegevoegd;
- Bij niet akkoord wordt de pakbon met opmerking gemaild naar de apotheker en wordt de pakbon op het secretariaat bewaard;
- De opiaat dozen worden door genummerd;
- De opiatenregistratielijsten worden ook voorzien van nummer. Deze corresponderen met de nummers op de bijbehorende dozen;

4 Toedienen van opiaten

- Iedere toediening wordt genoteerd op de geneesmiddellijst. Daarnaast wordt elk opiaat dat uit de voorraad wordt gehaald bijgehouden op de opiatenregistratielijst. Op de opiatenregistratielijst wordt genoteerd: datum, naam van de patiënt, handtekening van de persoon die het middel toedient, aantal en nieuwe voorraad;
- Wanneer de voorraad van een opiaat op is en de opiatenkaart op nul staat, wordt deze bewaard, gedurende 1 jaar, door de coördinerend assistent en worden ter inzage overhandigd aan de toezien houdend apotheek bij een audit.
- Het bereiden van opiaten spuiten gaat volgens de dubbel check methode.

5 Retourneren van opiaten

- Wanneer een klaargemaakt opiaat niet meer wordt gebruikt, dient de ampul en spuit te worden ontdaan van medicatie identificatie en kan de ampul en spuit weggegooid worden;
- Opiaten hoeven niet geretourneerd te worden naar de apotheek;
- Opiatenlijsten worden 5 jaar bewaard in de apothekersmap door de coördinerend assistent.

6 Melden van vermissing van een opiaat

- Bij het constateren van vermissing van één of meerdere eenheden van een opiaat, dient de ondersteunende opiatenregistratielijst volledig te worden ingevuld en naar de toezien houdend apotheek te worden gestuurd per mail;
- Melden bij directie SBT en VIM maken.

Dit protocol maakt deel uit van het Beleid Medicatie.